

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclu de studii	Licență - an univ. 2024-2025
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie ortodoxă pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Muzică bisericească III</i> <i>Church Music III</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. pr. Barnea Alexandrel						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. pr. Nastasă Ionuț - Gabriel						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	Ob

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12.5
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual					34.5
3.8 Total ore pe semestru					62.5
3.9 Numărul de credite					2.5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Parcurgea și înțelegerea noțiunilor fundamentale de teorie a muzicii liniare din anul I, semestrele I și II. Aplicarea acestora în practică prin tehnica solfegiului.
4.2 De competențe	x

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	x
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	x

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1. Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic</p> <p>CP2. Săvârșirea ritualurilor cultice</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine</p> <p>CT2. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Însușirea notației neumatice (“psaltice”). Executarea în această notație a cântărilor ce se folosesc în cultul divin.
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • înțeleagă și să stăpânească notația specifică muzicii bisericești de tradiție bizantină • execute exerciții de ”paralaghie” (solfegiu) în această notație • interpreteze o piesă muzicală în notație hrisantică atât individual cât și în ansamblul coral

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	<p>I. Introducere în muzica bisericească:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scurt istoric al muzicii bisericești de tradiție bizantină; apariția și evoluția acesteia pe teritoriul țării noastre. - scurt istoric al notației neumatice. - generalități despre Reforma hrisantică din 1814. Pătrunderea și adoptarea ei în țara noastră. - românirea cântărilor bisericești în Biserica Ortodoxă Română; reprezentanți marcanți ai procesului de românire; școli. 	expunerea academică	2 ore [1], [3] și [6]
2.	<p>II. Notația muzicală neumatică (psaltică):</p> <p>a) semnele vocalice simple (urcătoare și coborâtoare); intervalele de primă, secundă, terță, cvintă.</p>	expunerea academică, exemplificare muzicală scrisă și vocală	2 ore [2]
3.	b) semnele vocalice combinate (urcătoare și coborâtoare), sprijinite; intervalele de cvartă, sextă, septimă și octavă.	Idem	3 ore [2]
4.	c) semnele timporale <i>clasma</i> și <i>gorgonul</i>	Idem	3 ore [2]
5.	d) semnele timporale <i>digorgonul</i> și <i>trigorgonul</i>	Idem	2 ore [2]
6.	e) semnele timporale <i>argonul</i> , <i>diargonul</i>	Idem	1 oră [2]
7.	f) semnele timporale <i>apli</i> , <i>dipli</i> , <i>tripli</i>	Idem	1 oră [2]

Bibliografie

Referințe principale

pentru partea istorică

[1] Pr. prof. dr. Nicu Moldoveanu, *Istoria muzicii bisericești la români*, Editura Basilica, București, 2010 - Biblioteca ”Dumitru Stăniloae” din Iași cota 264-17/M87, V 1354, V 1355 și V 1356.

pentru partea teoretică

[2] Prof. Nicolae Lungu, Pr. prof. Gr. Costea, Prof. I. Croitoru, *Gramatica muzicii psaltice bisericești. Studiu comparativ cu Notația liniară. Alcătuită și tipărită în 1951 de Conferențiar Universitar Nicolae C. Lungu, Preot prof. Grigore Costea Și Profesor Ion Croitoru. Corectată, adăugită și din nou redactată de Preot profesor universitar, dr. Nicu Moldoveanu*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2013 - Biblioteca ”Dumitru Stăniloae” din Iași cota 264-17/L92, IV 2180 și IV 2181.

Referințe secundare

pentru partea istorică

[3] Vasile Vasile, *Istoria Muzicii bizantine și evoluția ei în spiritualitatea românească*, Editura Interprint, București, 1997 – Biblioteca ”Dumitru Stăniloae” din Iași cota II 9934

pentru partea teoretică

[4] Grigore Panțiru, *Notația și ehurile muzicii bizantine*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1971, Biblioteca ”Dumitru Stăniloae” din Iași, cota IV 2961 și Biblioteca Universității Naționale de Arte ”George Enescu” din Iași cota I 616.

[5] Pr. Lect. Dr. Stelian Ionașcu, *Teoria Muzicii psaltice*, Editura Sophia, București, 2006, Biblioteca ”Dumitru Stăniloae” Din Iași, cota II 22951 TP, II 22951 S, II 29103 S și II 29104 S.

pentru partea istorică și teoretică

[6] Victor Giuleanu Muzicală, București, *Melodica bizantină*, Editura Muzicală, București, 1981 – Biblioteca Universității Naționale de Arte ”George Enescu” din Iași cota I 714.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	- Referiri asupra muzicii bisericești și apariției și evoluției acesteia pe teritoriul țării noastre. - Înțelegerea și periodizarea notației neumatice. - Referiri asupra Reformei hrisantice din 1814. Asimilarea acestia de către Biserica Ortodoxă Română. - Procesul de ”românire” al cântărilor bisericești – un moment de cotitură în Biserica Ortodoxă Română; Înțelegerea și aprofundarea acestui fenomen. Reprezentanți marcanți ai procesului de românire; școli.	discuții problematizări	2 ore [1], [3] și [6]
2.	Însușirea cât mai temeinică a notației hrisantice. Deprinderea cu scrierea, citirea și executarea vocală a acesteia, cu trecerea prin toate aspectele următoare: a) semnele vocalice simple (urcătoare și coborâtoare); intervalele de primă, secundă, terță, cvintă.	activitate practică individuală prin executarea exercițiilor muzicale	2 ore [2]
3.	b) semnele vocalice combinate (urcătoare și coborâtoare), sprijinite; intervalele de cvartă, sextă, septimă și octavă.	Idem	3 ore [2]
4.	c) semnele timporale <i>clasma</i> și <i>gorgonul</i>	Idem	3 ore [2]
5.	d) semnele timporale <i>digorgonul</i> și <i>trigorgonul</i>	Idem	2 ore [2]
6.	e) semnele timporale <i>argonul</i> , <i>diargonul</i>	Idem	1 oră [2]
7.	f) semnele timporale <i>apli</i> , <i>dipli</i> , <i>tripli</i>	Idem	1 oră [2]

Bibliografie

Referințe principale

pentru partea istorică

[1] Pr. prof. dr. Nicu Moldoveanu, *Istoria muzicii bisericești la români*, Editura Basilica, București, 2010 – Biblioteca ”Dumitru Stăniloae” din Iași cota 264-17/M87, V 1354, V 1355 și V 1356.

pentru partea practică

[2] Pr. Alexandrel Barnea, *Curs practic de Muzică bisericească. Exerciții în notație hrisantică*, Editura Muzicală București, Editura Astra Museum Sibiu, 2019 – Biblioteca ”Dumitru Stăniloae” din Iași cota II 39608, II 39611, II 39612, II 39613 și II 39614.

Referințe secundare

pentru partea istorică

[3] Vasile Vasile, *Istoria Muzicii bizantine și evoluția ei în spiritualitatea românească*, Editura Interprint, București, 1997 – Biblioteca ”Dumitru Stăniloae” din Iași cota II 9934

[4] Victor Giuleanu Muzicală, București, *Melodica bizantină*, Editura Muzicală, București, 1981 – Biblioteca Universității Naționale de Arte ”George Enescu” din Iași cota I 714.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Participarea studenților, în special a celor din corul facultății la activitățile organizate de Rectoratul Universității ”Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Mitropolia Moldovei și Bucovinei și Facultatea de Teologie Ortodoxă.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezenta la curs	examen	25%
10.5 Seminar / Laborator	Prezenta la seminarii		75%
10.6 Standard minim de performanță			

Data completării,
30.09.2024

Titular de curs,
Conf. dr. pr. Alexandrel BARNEA

Alex. Barnea

Titular de seminar,
Lect. dr. pr. Ionuț - Gabriel NASTASĂ

Ionuț - Gabriel NASTASĂ

Data avizării în departament,
05.10.2024

Director de departament,
Conf. univ. dr. pr. Emilian-Iustinian ROMAN

Emilian-Iustinian ROMAN